

Załącznik nr 1

do Uchwały Rady Gminy Dziemiany Nr XXI/102/16

z dnia 14 kwietnia 2016 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI KALISZ NA LATA 2016 - 2023

WSTĘP

Rozwój i odnowa obszarów wiejskich stanowi kluczowe wyzwanie dla Polski w okresie integracji z Unią Europejską. Zasadniczym celem jest wzmocnienie działań służących zmniejszaniu dysproporcji i różnic w poziomie rozwoju obszarów wiejskich w stosunku do terenów miejskich. Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020”.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej. W ramach działania pomocą finansową zostaną objęte projekty dotyczące budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów:

- pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe,
- służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury,
- kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
- budowy remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych;
- zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
- odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejsc pamięci;
- kultywowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Uwarunkowania Planu Odnowy Miejscowości polegają na tym, że ma on zdecentralizowany, lokalny charakter, obejmuje ograniczony teren jednej miejscowości i przygotowany jest (przy udziale przedstawicieli gminy) z inicjatywy i

przez mieszkańców miejscowości. Specyfika planu polega na tym, że jest on ukierunkowany na zagadnienia cywilizacyjno - kulturowe, koncentruje się na prostych, lokalnych przedsięwzięciach, które prowadzić mają do poprawy standardu i jakości życia mieszkańców. Ma mniej pro-gospodarczy, a bardziej pro-społeczny i pro-kulturowy charakter. I dzięki temu może stanowić doskonałe uzupełnienie strategii rozwoju całej gminy, która zazwyczaj koncentruje się na zagadnieniach infrastrukturalnych i gospodarczych.

Celem planu jest podtrzymanie lub odtworzenie atrakcyjności wsi jako miejsca zamieszkania i zaplanowanie oraz przeprowadzenie tego w sposób dostępny, oczekiwany i popierany oraz wykonalny dla lokalnej społeczności. Jest to szczególnie ważne w dzisiejszej sytuacji, gdy miasta oferują konkurencyjną alternatywę zamieszkania, a rolnictwo traci swą atrakcyjność jako źródło utrzymania, co prowadzi m.in. do migracji młodych ludzi, szczególnie tych lepiej wykształconych ze wsi do miasta.

Idea odnowy wsi wyrasta z przekonania, że odnowiona, doinwestowana i ożywiona kulturowo wieś odzyska swoją atrakcyjność jako miejsce zamieszkania, zapewni swoim mieszkańcom godziwy standard i jakość życia oraz zdoła zatrzymać młodzież na miejscu. Nie jako „mini-miasto”, wysoko zurbanizowana i konkurująca z ośrodkami miejskimi bogactwem oferty, ale właśnie jako „nowa wieś”, nowoczesna, lecz ceniąca i zachowująca swój wiejski charakter i kulturową specyfikę. Plan Odnowy ma więc charakter „planu małych kroków”, ale w kierunku wielkich celów. Małych kroków, które podejmowane przez mieszkańców przy finansowym i organizacyjnym wsparciu gminy doprowadzić mają do trwałej poprawy miejscowych warunków życia.

Korzyści wynikające z posiadania Planu Odnowy Miejscowości:

- plan umożliwia efektywne gospodarowanie zasobami takimi, jak środowisko, ludzie, infrastruktura i środki finansowe;
- zapisanie tego procesu w formie dokumentu umożliwia stałą ocenę postępów i korygowanie błędów przez wszystkich członków społeczności lokalnej;
- dokument umożliwia zaangażowanie władz lokalnych oraz mieszkańców w planowanie swojej przyszłości. Uwzględnienie różnych opinii, pomysłów i koncepcji często wymaga porozumienia. Osiągnięte porozumienie, na drodze

otwartej dyskusji, pozwala na wypracowanie strategii, z którą będzie identyfikowała się społeczność lokalna;

- tworzenie Planu Odnowy sprzyja realistycznej ocenie mocnych i słabych stron miejscowości, a przez to przyjrzenie się możliwościom oraz potencjalnym problemom, które mogą się pojawić w przyszłości. W ten sposób można uniknąć wielu trudności.

Plan Odnowy Miejscowości Kalisz obejmuje swoim zasięgiem obszar tej miejscowości. Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT czyli mocne i słabe strony miejscowości, planowane kierunki rozwoju, przedsięwzięcia wraz z szacunkowym kosztorysem i harmonogramem działań.

Plan Odnowy Miejscowości Kalisz to dokument, który określa strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2016 - 2023. Podstawą opracowania planu odnowy jest Strategia rozwoju Gminy Dziemiany. Niniejszy plan jest planem otwartym stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że mogą być dopisywane nowe zadania, a także to, że może zmienić się kolejność ich realizacji w zależności od uruchomienia i dostępu do funduszy UE.

Projekt wprowadzonych do planu zadań powstał w oparciu o wytyczne środowiska lokalnego i konsultacje społeczne. Podstawą tworzenia Planu Odnowy Miejscowości Kalisz jest zdanie sobie sprawy z lokalnych zasobów i potencjałów, zmobilizowanie ich, zainwestowanie w rozwój i stworzenie systemu działań partnerskich tak, aby uzyskać efekt przyrastania inicjatyw i kumulowania się ich skutków.

1. Charakterystyka miejscowości.

1.1. Lokalizacja

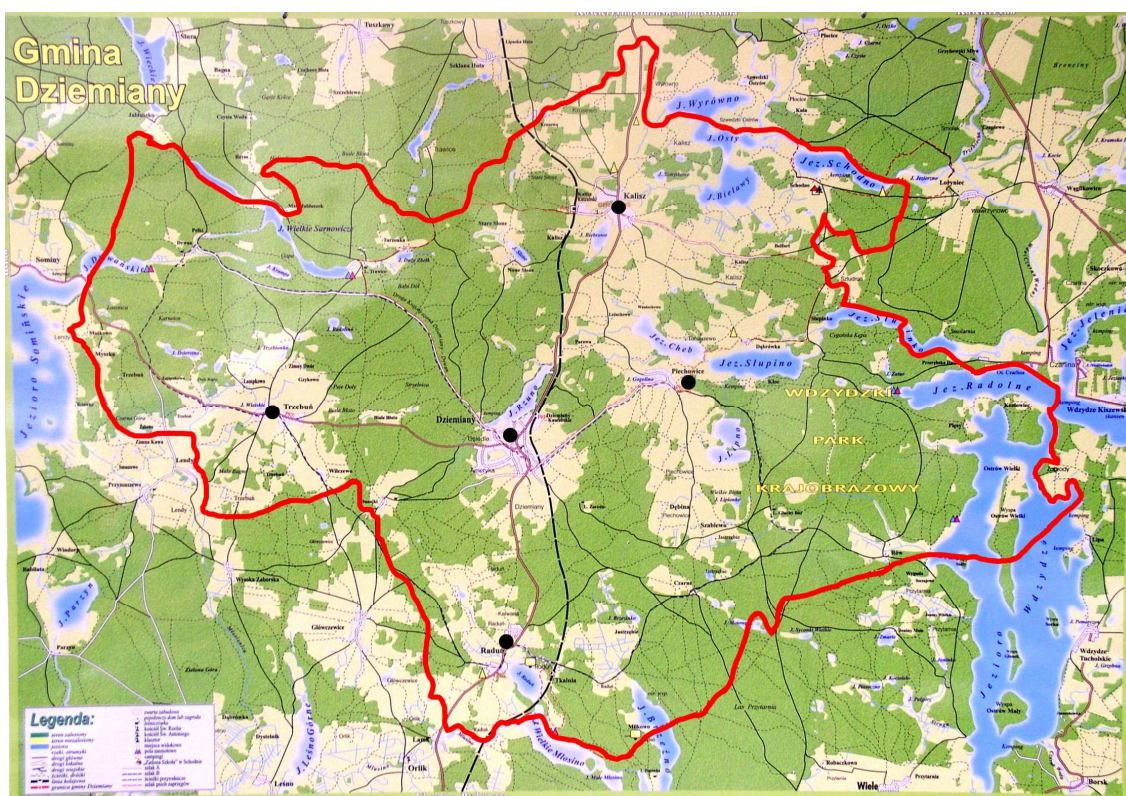
Sołectwo Kalisz znajduje się częściowo na terenie Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego. Znajduje się w powiecie kościerskim na terenie województwa pomorskiego, a także zlokalizowane jest na trasie drogi wojewódzkiej nr 235 Korne - Chojnice. Kalisz położony jest nieopodal malowniczych jezior Biebrowo, Osty, Wyrówno i Bielawy, stanowiących dużą atrakcję turystyczną. Wieś posiada własne ujęcie wody (zwodociągowanych jest ok. 70% mieszkańców) oraz częściowo kanalizację sanitarną. Znajduje się tutaj również kościół parafialny p.w. św. Rocha.

Informacje o gminie Dziemiany:

- **obszar** - 12,5 tys. ha
- **ludność** – 4 305 osób
- **powierzchnia gminy** - 12.500 ha w tym :
- **lasy** - 7.249 ha (58,0 %)
- **wody** - 999 ha (8,0 %)
- **uprawy rolne** - 2.408 ha (19,3 %)
- **uprawy zielne** - 779 ha (6,2 %)
- **liczba wsi sołeckich** – 8

Sołectwo Kalisz obejmuje siedliska: Kalisz – Jałowe, Kalisz – Leżuchowo, Nowe Słone, Stare Słone, Słupinko, Kalisz - Tomaszewo

Miejscowość Kalisz to druga pod względem wielkości wieś,. We wsi zlokalizowane jest szkoła podstawowa i klasa terenowe gimnazjum w Dziemianach Wieś posiada sieć wodociągową (ok.60% mieszkańców) oraz częściowo sieć kanalizacji sanitarnej. Wokół Kalisza są piękne lasy.

1.2. Historia miejscowości

Rys historyczny:

Początki osadnictwa sięgają wczesnego okresu żelaza - zachowane cmentarzysko ciałopalne z wczesnej epoki żelaza. W 1457r pierwszy raz wzmiankowana była wieś na prawie polskim z młynem i karczmą. W II połowie XVI w Kalisz był własnością królewską. W 1570 r. znajdowało się tu 11 gospodarstw, a w 1765 r. 19 gospodarstw. W końcu XVIII w powstała szkoła. W 1861r. wieś uzyskała połączenie drogowe, co spowodowało zagęszczenie znajdującej się wzdłuż niej zabudowy. Pod koniec XIX w. istniały 24 gospodarstwa gburские i 23 zagrodnicze oraz 52 domy. Wieś liczyła 638 mieszkańców. W 1902r. doprowadzono linię kolejową. W 1939 r. ludność została częściowo wysiedlona do Potulic. W latach 1984-85 przy drodze biegnącej do dworca został zbudowany kościół p. w. św. Rocha.

Wartości przestrzenne:

Pierwotnie była to wieś o układzie ulicowo-placowym z placem trójkątnym, położona w obniżeniu terenu nad stawem i potokiem płynącym na wschód - do Jeziora Bielawy. Do dziś w centrum zachował się trójkątny węzeł dróg. W drugiej połowie XIX w, a także w okresie międzywojennym wokół wsi powstało szereg zagród rozproszonych (Leżuchowo, Słupinko, Tomaszewo oraz liczne wybudowania) Po 1945r. zabudowa rozwijała się wzdłuż drogi do dworca kolejowego. W północno-zachodniej części wsi powstało osiedle wielorodzinne. W części południowej zachowała się zwarta zabudowa wsi.

Wartościowe elementy kulturowe:

- nieliczne gburskie zagrody rolnicze zlokalizowane na dużych, nieregularnych, dostosowanych do układu terenu działkach z wolnostojącymi budynkami: domem, oborą i stodołą,
- zachowane dwubudynkowe zagrody małorolne, szerokofrontowo usytuowanym do drogi budynkiem mieszkalnym,
- obszar łąk i ogrodów w obniżeniu nad potokiem,
- budynek młyński, szkieletowy z wypełnieniem z gliny,
- stacja kolejowa wraz z towarzyszącymi zabudowaniami,
- budynek szkoły z początku XX w,
- zabytkowa figura św. Rocha (obecnie w kościele)
- figura Chrystusa z 1946r.
- cenne i wartościowe przykłady tradycyjnej zabudowy drewnianej,
- liczna zachowana murowano - drewniana zabudowa gospodarcza,

1.3 Przestrzenna struktura miejscowości

Wieś Kalisz usytuowana jest w północnej części gminy. Dominuje zabudowa zwarta wzdłuż głównych ulic i budownictwo jednorodzinne oraz istnieje kilka bloków wielorodzinnych. Rozbudowa wsi następuje w kierunkach północnym i wschodnim z powodów geograficzno – przyrodniczych. Wieś otaczają pola uprawne.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1 *Obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb kulturalno-społecznych*

W przestrzenno – urbanistycznym układzie wsi nie można wyodrębnić centralnego obszaru Kalisza. Obszar o szczególnym znaczeniu znajduje się w zachodniej części wsi. W Kaliszu zlokalizowana jest świetlica wiejska, dworzec PKP, Spółdzielnia Mieszkaniowa Własnościowo - Lokatorska „Dąb”, plac zabaw oraz kompleks boisk sportowych. Świetlica pełni centrum kulturalne miejscowości. Prowadzone są w niej zebrania wiejskie, zbiórki kaliskiej drużyny harcerskiej, zebrania Ochotniczej Straży Pożarnej w Kaliszu oraz prowadzone są zajęcia dla świetlicowe dla dzieci. Z uwagi na lokalizację na tym obszarze najważniejszej dla życia społeczno-kulturalnego instytucji pełni on funkcję centrum wsi. Dużym mankamentem tego obszaru jest fatalny stan pobliskiego boiska sportowego o nawierzchni trawiastej. W złym stanie jest też zaplecze socjalne tego boiska. Obecny stan obiektu zdecydowanie obniża atrakcyjność obszaru dla mieszkańców. Dlatego też istnieje potrzeba zagospodarowania i uporządkowania tegoż terenu, poprzez modernizację płyty boiska wielofunkcyjnego oraz okalającej jej bieżni, a także generalną przebudowę zaplecza socjalnego. Remontu wymagają także drogi dojazdowe do powyższych obiektów. Dzięki powyższym działaniom zostanie wypełniana luka w zapleczu sportowym miejscowości.

2.2 *Zasoby przyrodnicze:*

Częściowo obszar sołectwa ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe wszedł w skład Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego powołanego w 1983 roku.

Część zachodnia gminy tzn. część sołectwa Dziemiany i sołectwo Trzebuń zostały włączone w 1994 roku do Lipuskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na zachód od Dziemian leży szereg mniejszych, śródleśnych jezior. O ich czystości świadczy obfitość ryb i ptactwa wodnego. Niezaprzeczalnym walorem parku są liczne jeziora. Największy centralnie położony kompleks rynnowych jezior wdzydzkich o maksymalnej głębokości 68m zajmuje łączną powierzchnię 1455 ha. Lasy stanowią 64% powierzchni przy czym dominuje sosna. W WPK znajduje się rezerwat przyrody a projektowanych jest 6 dalszych. Istnieje również 5 pomników przyrody (w tym grupa jałowców nad J. Lipno). We florze parku stwierdzono ponad 600 roślin naczyniowych w tym liczne objęte ochroną prawną m.in storczyki, rosiczka, lobelia wodna, poryblin jeziorny. Obficie występują tu porosty (w tym brodaczka.) Faunę obok gatunków pospolitych reprezentują gatunki rzadkie i chronione, zwłaszcza wśród ptaków : tracz długodzioby (ok 70% rodzimej populacji), tracz nurogęś, puchacz, sowa uszata, orzeł bielik. Jezioro Lipno i Lipionko objęte są ochroną rezerwatową o charakterze ornitologicznym i torfowiskowym.

Na południowy wschód od Dziemian leży kolejny rezerwat "Motowężę" , szereg zagłębień wytopiskowych różnej wielkości. Wiele z nich to jeziora leśne o niewielkiej zawartości substancji organicznej oligo - i dystroficzne. Ochroną objęte są torfowiska wypełniające zagłębienia będące siedliskiem ginących już gatunków roślin torfowiskowych. Najciekawszymi zakątkami turystycznymi gminy jest cały teren Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego, obejmującego prawie połowę gminy, w tym jezioro Wdzydze z wyspą Ostrów i półwyspem Kozłowiec oraz ciągiem sąsiadujących z nim jezior : Radolne, Słupino, Cheb, Schodno. Malowniczymi zakątkami gminy są wsie Rów i Płęsy oraz Dywan wraz z jego okolicami leżącymi poza granicami Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego. Na wizerunek gminy Dziemiany składa się urokliwa przyroda, wdzięczny dla oka krajobraz - bogaty w lasy i jeziora, czyste powietrze, dopełnia go bowiem brak wielkiego przemysłu i środowisko nieskażone

odpadami przemysłowymi owocuje zwiększonym zainteresowaniem Gminą Dziemiany.

Brak przemysłu wpływa na występowanie w jeziorach dużej ilości ryb (szczupak, węgorz, leszcz), a w lasach grzybów (borowik szlachetny, gąska, kurka) sprawiają iż turyści chętnie odwiedzają gminę. Obszar całej gminy Dziemiany a więc i sołectwo Kalisz znajduje się obszarze Natura 2000

2.3 *Dziedzictwo kulturowe*

W sercach mieszkańców nie wygasła pamięć zdarzeń z czasów wojny. Na terenie sołectwa znajduje się dużo przydrożnych krzyży i kapliczek oraz starej, kaszubskiej zabudowy

2.4 *Obiekty i tereny*

Położenie geograficzne i warunki jakie stwarza środowisko przyrodnicze służą rozwojowi turystyki wodnej, pieszej, rowerowej i samochodowej. Do atrakcji turystycznych należą ścieżki przyrodniczo – turystyczne, rowerowe i piesze prowadzące wśród lasów i jezior. Na terenie gminy zostały wyznaczone dwa szlaki piesze i rowerowe:

- Szlak A - wytyczony poprzez miejscowości : Dziemiany, Borsztal, Turzonka, Kalisz, Słupinko, Dąbrówka, Kalisz, Dziemiany - 29,5 km
- Szlak B - wytyczony przez miejscowości : Dziemiany, Dywan, Sominy, Trzebuń, Raduń, Jastrzębie, Kalisz, Dziemiany - 37 km

Miłośnicy ciszy i bezpośredniego kontaktu z naturą znajdą tu idealne warunki do wypoczynku i miłego spędzenia czasu. Pamiętajmy jednak aby zachować lasy dla następnych pokoleń w stanie, w jakim sami chcielibyśmy je posiadać Gmina posiada bazę noclegową takie jak kwatery prywatne, hotel, campingi i pola namiotowe.

2.5 **Infrastruktura społeczna**

Na infrastrukturę społeczną składają się: Publiczna Szkoła Podstawowa im gen St. Sosabowskiego, oddział terenowy Gimnazjum w Dziemianach, Kościół Parafialny.

2.6 **Infrastruktura techniczna**

W miejscowości swoją działalność prowadzi Referat Komunalny i Inwestycji Urzędu Gminy Dziemiany mający w administracji ujęcia wody, wodociąg i kanalizację.

2.7 **Gospodarka i rolnictwo**

Na terenie miejscowości jest sporo małych, jednoosobowych firm zajmujących się świadczeniem usług dla ludności (budowlanych, stolarskich, samochodowych) oraz zakład przemysłu drzewnego, gospodarstwa rolne, warsztaty rzemieślnicze, firmy remontowo budowlane, sklep i gospodarstwa agroturystyczne

2.8 **Kapitał społeczny i ludzki**

Na terenie miejscowości funkcjonują:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Dziemiany,
- OSP Kalisz,
- Społeczny Komitet Ochrony Jeziora Cheb i Okolic
- Stowarzyszenie Rodzin Osób Niepełnosprawnych „Razem”
- Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży

3. **Mocne i słabe strony miejscowości**

Ocena potencjału – silne i słabe strony

Lp	Czynnik	Charakterystyka stanu	
		Atut	Słabość
1	2	3	4
1.	Mieszkańcy, zasoby siły roboczej, zasoby	- Kaszubi – pracowitość, gospodarność, inicjatywa mieszkańców, dbałość o	- Duże bezrobocie, brak pracy szczególnie dla kobiet. - Mało ludzi

	intelektualne	porządek, poszanowanie własności. - Dobry poziom wykształcenia części mieszkańców. - Istniejące zasoby zdolnych do pracy ludzi.	przedsiębiorczych, obawy przed podejmowaniem inicjatywy na własną rękę. - Ucieczka młodych do miast. - Ujemne saldo migracji. - Niż demograficzny.
2.	Zagospodarowanie przestrzenne, wolne tereny pod inwestycje	- Walory krajobrazowe, lasy i jeziora, czyste środowisko. - Dziewicze tereny – dolina Zbrzycy. - Wolne tereny dla funkcji rekreacyjno – turystycznej. - Wolne tereny pod inwestycje (ew. pod rzemiosło uciążliwe). - Możliwość dalszych zalesień. - Możliwość elastycznej gospodarki terenami.	- Brak aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego. - Ograniczenia wynikające z lokalizacji we Wdzydzkim Parku Krajobrazowym oraz w dwóch obszarach Natura 2000. - Brak terenów dla budownictwa mieszkaniowego. - Nie zagospodarowany turystycznie teren
3.	Rolnictwo	- Możliwości dla rolnictwa ekologicznego – w połączeniu z agroturystyką.	- Słabe gleby, niekorzystne ukształtowanie terenu. - Małe i słabe ekonomicznie gospodarstwa rolne.
4.	Przemysł	- Możliwość rozwoju przetwórstwa runa leśnego. - Brak uciążliwego przemysłu.	- Brak nieuciążliwego przemysłu dającego pracę, zwłaszcza dla kobiet.
5.	Handel i usługi, baza turystyczna i sportowa	- Powstawanie gospodarstw agroturystycznych. - Rozwinięta sieć handlowa. - Usługi stolarskie. - Usługi transportowe i ślusarskie.	- Słabo rozwinięta baza noclegowa. - Brak lub niedostateczna oferta innych usług, np. budowlanych i rzemieślniczych. - Słaba baza turystyczno - rekreacyjno - sportowa (kąpieliska – pola biwakowe, korty, wypożyczalnie sprzętu, infrastruktura dla turystyki kwalifikowanej, boiska wielofunkcyjne).
6.	Infrastruktura techniczna – en. Elektryczna, woda,	- Wodociąg. - Częściowo kanalizacja	- Brak gazu przewodowego. - Zawodne zaopatrzenie w energię elektryczną.

	kanalizacja, gaz		Częste wyłączenia energii elektrycznej.
7.	Komunikacja – drogi, kolej, telefony, itp.	<ul style="list-style-type: none"> - Dobrze rozwinięta sieć telefoniczna. - lokalizacja przy drodze wojewódzkiej - lokalizacja na trasie kolejowej Kościerzyna - Chojnice 	<ul style="list-style-type: none"> - Zły stan dróg, - Telefonnia komórkowa nie pokrywa całego obszaru gminy. - Niewystarczające z uwagi na brak kolei połączenia drogowe z otoczeniem (PKS).
8.	Bezpieczeństwo ludzi i mienia	<ul style="list-style-type: none"> - Gotowość mieszkańców do działań w celu utrzymania bezpieczeństwa i porządku. - Budynek remizy OSP. 	- Duży stopień zagrożenia przestępczością, zwłaszcza w sezonie letnim (przyjezdni).
9.	Szkolnictwo, opieka zdrowotna i społeczna	<ul style="list-style-type: none"> - Oddział terenowy Gimnazjum - Publiczna szkoła podstawowa <ul style="list-style-type: none"> - Dobra kadra nauczycielska. - Sprawna opieka społeczna. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brak szkoły zawodowej. - Trudny dostęp młodzieży do szkół wyższych i średnich. - Brak specjalistycznych usług medycznych.
10.	Samorząd terytorialny – skuteczność działania	<ul style="list-style-type: none"> - Prężność działania samorządu. - Sprawny Urząd Gminy 	- Brak środków na niezbędne inwestycje i wydatki.

Ocena szans i zagrożeń dla rozwoju

Lp	Czynniki	Przewidywane zmiany	
		Szanse	Zagrożenia
1	2	3	4
1.	Położenie geograficzne w stosunku do gmin okolicznych	<ul style="list-style-type: none"> - Doskonałe warunki przyrodniczo – geograficzne – szanse rozwoju usług turystycznych i rekreacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - Słaba przelotowość dróg zwłaszcza w sezonie letnim. - Znaczne oddalenie od głównych ośrodków miejskich województwa (Trójmiasto). - Przepisy dot. ochrony środowiska na terenie parków krajobrazowych.

2.	Środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none">- Bogactwo walorów środowiska przyrodniczego (lasy i jeziora).- Czyste nieskażone środowisko naturalne.- Uczestnictwo we wspólnym międzygminnym planie ochrony środowiska naturalnego.	<ul style="list-style-type: none">- Zwiększone ilości odpadów stałych i ścieków – jako skutek rozwoju turystyki.- Zbyt intensywny wyrąb lasów.- Brak skutecznego przeciwdziałania zatruciu środowiska ściekami.
3.	Procesy demograficzne	<ul style="list-style-type: none">- Mała migracja ludności do większych miast.	<ul style="list-style-type: none">- Wyraźny spadek przyrostu naturalnego.- Odływ ludzi wykształconych w inne regiony kraju i za granicę.
4.	Koniunktura gospodarcza w otoczeniu gminy	<ul style="list-style-type: none">- Rozwój turystyki i agroturystyki – rosnące potrzeby mieszkańców dużych miast.- Rozwój przemysłu drzewnego i przetwórstwa runa leśnego.	<ul style="list-style-type: none">- Brak perspektyw rozwojowych dla rolnictwa.- Brak kontaktów z odbiorcą lub chłonnym rynkiem na produkty rolne gminy (np. mleczarnie).
5.	Atrakcyjność inwestycyjna – potencjalni inwestorzy	<ul style="list-style-type: none">- Wolne tereny pod działalność gospodarczą, produkcję i usługi.- Możliwość rozwoju przemysłu drzewnego.- Zasoby wód powierzchniowych zdalnych dla celów rekreacyjnych.	<ul style="list-style-type: none">- Ograniczenia rozwoju przemysłu i usług – teren Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego.- Brak planów rozwoju gminy i poszczególnych gałęzi jej gospodarki.
6.	Instytucje finansowe – rynek kapitałowy, środki pomocowe	<ul style="list-style-type: none">- Linie kredytowe na restrukturyzację wsi.- Środki na budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz na ochronę środowiska.- Akcesyjne środki pomocowe z Unii Europejskiej.- Dotacje na oświatę.	<ul style="list-style-type: none">- Brak rodzimego kapitału.
7.	Kontakty międzyregionalne i międzynarodowe	<ul style="list-style-type: none">- Kontakty z innymi gminami (np. Bukowina Tatrzańska).- Kontakty z samorządami, instytucjami i organizacjami w Europie (Węgry, Niemcy)- Wykorzystanie kontaktów zagranicznych (młodzież, emigranci).	<ul style="list-style-type: none">- Brak zrozumienia celowości prowadzenia współpracy z innymi gminami i z zagranicą.

8.	Budżet gminy – dotacje budżetu centralnego, gospodarowanie środkami gminy	- Wywalczenie większych dotacji z budżetu centralnego. - Możliwość otrzymania dotacji na ochronę środowiska i rozwój oświaty.	- Malejące od lat dotacje i subwencje z budżetu centralnego.
9	Mieszkańcy	- wzrost zainteresowania obszarami wiejskimi jako miejscem zamieszkania i spędzania wolnego czasu.	- Migracja ludności wiejskiej do miast

WIZJA I CELE STRATEGICZNE ROZWOJU

SYNTEZA WYNIKÓW ANALIZY SWOT

Konkretyzacja strategii rozwoju miejscowości wymaga określenia najważniejszych atutów i słabości oraz najważniejszych szans i zagrożeń rozwojowych dla gminy. W tym celu dokonano szczegółowego przeglądu przedstawionych w poprzednim rozdziale wyników analizy SWOT oraz ich rankingu z punktu widzenia ich istotności.

Syntetyczne zestawienie wyników analizy SWOT

ATUTY 1) Kaszubi – gospodarność, pracowitość, poszanowanie własności. 2) Walory krajobrazowe, czyste środowisko naturalne, dziewicze tereny. 3) Istniejąca baza hotelowa i gastronomiczna. 4) Wolne tereny Jezioro Wdzydze. 5) Możliwość dalszych zalesień. 6) Rozwinięty przemysł drzewny. 7) Wodociągi i sieć kanalizacyjna 8) Dobrze rozwinięta sieć telefoniczna w gminie. 9) Dobre połączenia komunikacyjne z sąsiadami z okolicy.	SŁABOŚCI 1) Słaba ziemia, słabe rolnictwo. 2) Bezrobocie, brak pracy dla kobiet. 3) Brak zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego i przemysłu lekkiego. 4) Ograniczenia – Wdzydzki Park Krajobrazowy, Natura 2000 Jeziora Wdzydzkie. 5) Słabo rozwinięta baza turystyczno – rekreacyjna. 6) Brak całkowitej kanalizacji i wodociągu. 7) Zagrożenie przestępczością w sezonie letnim. 8) Skromny budżet gminy.
SZANSE 1) Rozwój turystyki i agroturystyki, rosnące potrzeby na obcowanie z naturą i czystym środowiskiem. 2) Możliwość rozwoju przetwórstwa runa leśnego.	ZAGROŻENIA 1) Mała przelotowość dróg, zwłaszcza w sezonie letnim. 2) Skażenie środowiska przez napływ ścieków z innych gmin.

3) Kontakty zagraniczne (młodzież, emigranci).
4) Zewnętrzne zasilenia finansowe. (środki pomocowe, dotacje).
5) Rozwój infrastruktury sportowo- rekreacyjnej

3) Odpływ wykształconych ludzi na zewnątrz – poza gminę.

4. Planowane inwestycje

1. Przebudowa drogi gminnej Kalisz - Belfort

Droga gminna nr 196006G Kalisz-Belfort będzie gruntownie przebudowana. Zmieniona zostanie nawierzchnia z tłuczniowo-gruntowej na asfaltową. Szerokość projektowanej jezdni wynosi 5,0 m. Jezdnia będzie ograniczona z obu stron poboczami utwardzonymi mieszanką niezwiązaną z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie, które będą jednocześnie pełnić rolę ciągów pieszych. Niweletę jezdni dostosowano do istniejącego terenu oraz do potrzeb odwodnienia. Zaprojektowano wykonanie nawierzchni skrzyżowań z podrzędnymi drogami gminnymi. Skrzyżowania zwykłe.

Trasa drogi w planie przebiegać będzie w większości po istniejącym śladzie drogi gruntowej. Trasa w planie składa się z odcinków prostych.

Droga nr 196006G jest kluczową trasą dla mieszkańców ponieważ łączy się z drogą wojewódzką nr 235

Celem inwestycji będzie poprawa bezpieczeństwa oraz komfortu jazdy mieszkańców, którzy uczęszczają powyższą drogą do pracy oraz szkół. Na powyższej trasie prowadzone są przez gminę dowozy do szkoły w Kaliszu uczniów mieszkających w Belforcie i Schodnie.

Czas realizacji inwestycji: 2016-2018

Planowana wartość: 1 606 258,53 zł

Źródła finansowania: PROW 2014-2020 oraz środki własne

Pozostałe inwestycje:

Lp.	Nazwa	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Planowana wartość (zł)	Źródła pozyskania
1	Modernizacja boiska sportowego	Aktywizacja sportowa mieszkańców	Infrastruktura społeczna	2018-2020	700 000zł	PROW Środki własne
2	Remont nawierzchni ul. Ks. Jutrzenki Trzebiatowskiego	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Infrastruktura techniczna	2016-2017	350000zł	PROW Środki własne
3	Budowa sieci wodno-kanalizacyjnej w Kaliszu	Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej w miejscowości Kalisz	Infrastruktura techniczna	2016-2018	2400000zł	RPO WP 2014-2020
	Przebudowa ul. Spokojnej i Krótkiej	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Infrastruktura techniczna	2016-2019	750000 zł	PROW Środki własne
	Modernizacja drogi Kalisz - Krosewo	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Infrastruktura techniczna	2016	500000 zł	PROW Środki własne
2	Modernizacja ciągów komunikacyjnych pieszych i drogowych	Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców	Infrastruktura techniczna	2017-2023	200 000 zł	PROW Środki własne
3	Remont przystanków	Poprawa komfortu komunikacji	Infrastruktura techniczna	2020	5 000 zł	PROW Środki własne
4	Zagospodarowanie terenów zielonych przy jeziorze Biebrowo	Zwiększenie atrakcyjności rekreacyjno - turystycznej	Infrastruktura rekreacyjna	2018	40 000 zł	PROW Środki własne